EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

Testul 2

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

SUBIECTUL I **(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

Zair mi-a fost cea dintâi bucurie. Cea dintâi pasiune.

Era un cal cu ochii catifelați și cu picioare nervoase, de rasă îndelung și răbduriu selecționată. Darul bătrânilor mei, după nu știu ce izbândă neînsemnată la examene. Împlineam șaisprezece ani. Viața îmi apărea înainte hohotitoare de lumină, cum sunt acele dimineți de mai care se deschid peste pământ ca o mare fericire. În cea dintâi zi de vacanță mi se părea că nu mai ajung de la gară acasă, unde mă așteptau toate alintările și toate nebuniile.

Eram un copil târziu și unic, într-o căsătorie patriarhală, departe de oraș, la o gospodărie de modă veche, cu un cerdac bătrân deasupra Siretului, printre oameni simpli, dezarmați și buni. [...] Ai mei luptau cu greutăți despre care n-aveam habar și care, în egoismul tinereții, nu m-ar fi tulburat, chiar dacă le-aș fi cunoscut. [...]

Când am coborât din cerdacul cu viță, în întâia dimineață, și am văzut calul înșeuat, am priceput fără să-mi fi spus nimeni. Am ghicit după privirea înduioșată a mamei ieșită în prag să-și caute de lucru, după zâmbetul tatei lăsând la o parte ceașca de cafea neagră, după râsul pe sub mustață al argatului care aștepta ținând calul de frâu. M-am repezit să-i îmbrățișez pe toți – și pe moș Pintilie cu barba țepoasă, și calul cu botul umed.

— Îl cheamă Zair! – mi-a spus tata cu simplitate – și e din neamul arab, de la Baia.

— Fii cu băgare de seamă! s-a îngrijorat mama. [...]

— Hehe! Chiar de-ar fi el mai amarnic decât Duțipal și-o găsit stăpânul în conaș! grăi moș Pintilie, care în ceasurile libere se îndeletnicea cu silabisirea Alexandriei, socotindu-mă un vrednic urmaș al lui Alexandru cel Mare, Macedoneanul.

Sfaturile și cuvintele cu gând de laudă mi-au trecut pe lângă urechi fără să le înțeleg sensul. Eram ca în amețeala unui vis. Am sărit în șa și am zvâcnit pe poartă, dus mai mult de mânia calului decât de vrerea mea. În urmă a rămas țipătul mamei și minunarea argatului cu mâna la gură. Într-un ceas am fost prieteni. Și așa am rămas.

După goana peste câmpuri și în umbrele luncilor, poposeam într-un ungher de nimeni știut. Îl lăsam liber, iar eu, culcat cu urechea la pământ, ascultam în iarba măruntă respirația planetei. Sau, cu fața în sus, priveam lunecarea ireală a norilor subțiri și albi [...].

Ronțăitul calului era prietenos și bun, aproape ca o prezență, fidelă, mai scumpă decât a unui frate cu grai omenesc. Mă simțeam împins ușor cu botul umed. Zair, nerăbdător, îmi dădea ghes: „Haide! Destul... Vrei să ne apuce noaptea aici?"

Și goana la întoarcere era nebunească, peste șanțuri și peste trunchiuri de copac răsturnate, pe care și eu, și Zair le căutam cu aceeași mută înțelegere.

Altă dată, ne opream în lunca Siretului. [...] Intram amândoi la adânc. Iar după baie, Zair, cuprins de o voioșie copilărească, se rostogolea în nisip, tăvălindu-se pe spate, agitându-și picioarele subțiri ca o gânganie uriașă, necheza, strănuta, zvâcnea din copite și fugea singur, fără șa și frâu, peste lanuri, până ce nu mai auzeam, cu urechea lipită la pământ, cadența galopului. Se întorcea târziu, viclean, cu ocoluri lungi, ca un copil ghiduș, pășind tiptil, într-un joc de-a v-ați ascunselea. Cred că avea umor; mi se părea câteodată în ochii umezi și catifelați că văd ca o lumină de râs omenesc. Așa a trecut o vacanță și a doua [...].

Plecarea în toamna aceea a fost posomorâtă. Cu vântul gemând trist ca un arcuș în crengile goale. Cu ploaia potopind plumburiu zările, deodată strâmtate, sub cerul noros și încruntat. Plecare stăpânită de o presimțire. Căci a fost fără întoarcere.

La lași m-a ajuns vestea. Tata vindea tot și încă mai rămânea cu povara unor soroace de datorii. [...]

N-am avut curaj să întreb despre soarta lui Zair. Dar l-am recunoscut într-o zi, la sania stăpânilor celor noi. Întâlnire neașteptată și crudă. Sania era oprită în fața unei prăvălii. Am ocolit de cealaltă parte, unde era calul, și am chemat șoptit: Zair! Cum a tresărit încordând gâtul și întorcând ochii – și cum a scâncit un nechezat slab, ca un răspuns! [...]

Mi-am apropiat obrazul de botul rece al lui Zair; apropierea a fost ca o îmbrățișare, lungă și deznădăjduită.

Cezar Petrescu, *Zair*, fragmente

Textul 2

Eram copil, aveam 11 sau 12 ani şi eram deja deprins cu caii. Pe hipodromul de la Ploieşti, în cuprinderea din mijlocul ovalului de zgură pe care alergau trăpaşii în faţa unei asistenţe colorate şi gălăgioase, joia şi duminica, se găsea o întindere de iarbă, numită de noi „teren", unde făceam călărie. Aveam acolo loc berechet, obstacole de toate felurile (staţionate, riviere, triple etc.), manej pentru dresaj, o lungă pistă de nisip bătătorit, pe care încălzeam caii şi galopam frenetic la final de antrenament. Sunt convins că întâmplarea prin care, la începutul blând al verii din al şaptelea an al vieţii mele, am ajuns la

Subiect preluat de pe plusedu.ro

călărie – o pură coincidenţă la prima vedere – a avut sensuri adânci, destinale, căci în prietenia mea cu caii mi-am dres sensibilitatea şi un anume simţ moral pe care mă străduiesc să le păstrez şi azi, căci fără de ele nu mai sunt eu. Cred că, pentru un copil, nu există introducere mai bună în viaţă decât alături de cai. Învеţi loialitatea, învеţi cum de e posibilă o relaţie profundă şi egală cu o fiinţă de 20 ori mai mare şi mai puternică decât tine, învеţi onestitatea şi, mai ales, învеţi responsabilitatea. Am amintiri magice. De pildă, îmi amintesc de o zi de iarnă, cu zăpadă destul de mare şi, în asemenea zile, ca să nu stricăm terenul, ieşeam cu caii pe câmpul imens din spatele hipodromului, de la limita de sud a Ploieştiului. [...]

Nu mai ştiu din ce motiv, antrenorul nu era cu noi. Făceam concursuri de galop, strigam şi chiuiam, cei mai destoinici ridicau caii în două picioare, săream peste şanţuri, făceam slalom printre stâlpii de înaltă tensiune. Spaţiul acela nelimitat prin care zbor ca o săgeată eu, mic, pe spatele unui armăsar pursânge englez, înspumat de galopul frenetic, a intrat în mine cu fiecare respiraţie, şi astfel am învăţat fizic ce înseamnă libertatea absolută: să galopezi, cu calul tău, în infinit. Galopam aplecat în faţă, aproape de cal, îi simţeam mirosul în aerul tare, auzeam copitele muşcând zăpada şi vedeam nările largi, fornăind. Aveam un sentiment de dezlănţuire frumoasă, pentru că ştiam că fac ceva cu totul ieşit din comun pentru un copil de oraş comunist de la începutul anilor ’80 şi ştiam că totul i se datorează acestui prieten al meu, calul. Atunci am avut o încredere totală în el, aşa cum nu am mai avut niciodată în nimeni – şi am închis ochii pentru un timp. Ştiam că nu mi se poate întâmpla nimic, ştiam că va avea grijă de mine, ştiam că mă iubeşte. Nu m-a dezamăgit, chiar nu mi s-a întâmplat nimic şi această bună investiţie de încredere a fost una dintre cele mai mari victorii sufleteşti ale copilului care eram asupra lumii despre care auzisem că e rea. Eram una cu calul meu, în viteză, într-un fel de contopire fără rezerve. A fost apogeul de frumuseţe al inocenţei mele. [...]

Tot atunci, am cunoscut într-un fel brutal şi moartea. Aveam cam 11 ani, şi calul meu, pe care îl chema Elegant, [...] a murit. Am venit dimineaţa şi nu mai era. Grăjdarii mi-au spus că murise rapid, în cursul nopţii, dintr-o pricină digestivă. Am fost disperat. Am plâns multe zile şi am refuzat să mai merg la antrenamente, când am înţeles că nu mai e nicio şansă să mi-l aducă înapoi pe Elegant. După un timp (două săptămâni să fi fost?) m-am dus totuşi, şi am primit un alt cal pentru antrenament, numit Suk, de care m-am îndrăgostit pe dată şi care a fost calul meu încă doi sau trei ani, cât am mai practicat echitaţia.

Sever Voinescu, „Galop nostalgic”,
în *Dilema veche*, nr. 370/2011

A.

1. Notează două trăsături fizice ale lui Zair. **2 puncte**

_____

_____

_____

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
Zair este un dar primit de la:
a) bunici.
b) moș Pintilie.
c) noii stăpâni.
d) părinți.

Răspunsul corect: ☐ . **2 puncte**

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Numele primului cal îndrăgit de autor este:
a) Elegant.
b) Galop.
c) Săgeată.
d) Suk.

Răspunsul corect: ☐ . **2 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
În textul literar *Zair* de Cezar Petrescu se evidențiază:
a) egoismul tânărului.
b) frica de animale.
c) pasiunea pentru istorie.
d) prietenia om-animal.

2 puncte

Răspunsul corect: ☐ .

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Tânărul stăpân al lui Zair este singurul copil al familiei.		
Moș Pintilie îl consideră pe conașul său un descendent al lui Alexandru cel Mare.		
Zair a fost vândut pentru că adolescentul a plecat la școală în oraș.		
Adolescentul din al doilea text nu se teme de nimic în timp ce își duce calul în galop.		
Concursurile de galop aveau loc exclusiv în hipodrom.		
Întâmplările evocate în al doilea text se petrec în vremea comunismului.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual identificat în fiecare dintre fragmentele de mai jos. **6 puncte**

a) „— Îl cheamă Zair! – mi-a spus tata cu simplitate – și e din neamul arab, de la Baia.
— Fii cu băgare de seamă! s-a îngrijorat mama.”

_____

_____

b) „Plecarea în toamna aceea a fost posomorâtă. Cu vântul gemând trist ca un arcuș în crengile goale. Cu ploaia potopind plumburiu zările, deodată strâmtate, sub cerul noros și încruntat.”

_____

_____

7. Prezintă, în cel puțin 30 de cuvinte, o legătură care se poate stabili, la nivelul conținutului, între cele două texte-suport. **6 puncte**

_____

_____

_____

_____

_____

Subiect preluat de pe plusedu.ro

8. Crezi că animalele au, la rândul lor, grijă de stăpân? Justifică-ți răspunsul, în 50 – 80 de cuvinte, valorificând unul dintre textele date. **6 puncte**

9**.** Asociază cu un alt text literar textul *Zair* de Cezar Petrescu, prezentând, în 50 – 90 de cuvinte, o asemănare și o deosebire dintre ele. **6 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

A.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
   Cuvintele subliniate din enunțul: „După goana peste câmpuri și în umbrele luncilor” și „ieşeam cu caii pe câmpul imens din spatele hipodromului, de la limita de sud a Ploieştiului” sunt toate corect accentuate în seria:
   a) umbrele; limita.
   b) umbrele; limita.
   c) umbrele; limita.
   d) umbrele; limita. **2 puncte**

   Răspunsul corect: ☐ .

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
   Cuvântul subliniat din secvența „Iar după baie, Zair, cuprins de o voioșie copilărească, se rostogolea în nisip” s-a format prin:
   a) compunere.
   b) conversiune.
   c) derivare cu prefix.
   d) derivare cu sufix. **2 puncte**

   Răspunsul corect: ☐ .

3. Rescrie secvența „după nu știu ce izbândă neînsemnată la examene.”, înlocuind cuvintele subliniate cu câte un sinonim adecvat. **4 puncte**

4. Transcrie din fragmentul următor trei substantive nearticulate: „Și goana la întoarcere era nebunească, peste șanțuri și peste trunchiuri de copac răsturnate, pe care [...] le căutam cu aceeași mută înțelegere.” **6 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

5. Transformă construcția activă „Tata vindea tot” într-o construcție pasivă. **6 puncte**

6. Alcătuiește o propoziție simplă, negativă, în care pronumele subliniat din secvența: „mai puternică decât tine” să fie nume predicativ (1) și o propoziție dezvoltată, afirmativă în care verbul subliniat în secvența „astfel am învățat fizic ce înseamnă libertatea absolută” să îndeplinească funcția sintactică de predicat verbal (2). **6 puncte**

(1)

(2)

7. Rescrie mesajul pe care l-ai primit de la colegul tău de clasă, corectând greșelile de orice natură. **6 puncte**

Uite-te la caii a căror cafeniii ochi te-au impresionat! Vin-o și tu să-i vezi!
Suntem fermi convinși că vei fi fașcinat.

SUBIECTUL AL II-LEA **(20 de puncte)**

Te numești Narcis/Narcisa și ai primit în dar de la părinții tăi un animal de companie.
Redactează o scrisoare, de cel puțin 150 de cuvinte, adresată bunicii tale, în care să-i prezinți experiența împrietenirii tale cu acest animal și care să cuprindă o secvență narativă și una descriptivă.
Data redactării scrisorii este 1 martie 2021, iar localitatea, Timișoara.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Subiect preluat de pe plusedu.ro

Subiect preluat de pe plusedu.ro